

Pratarmė

Šis tęstinio leidinio tomas išeina kiek pasikeitęs – atsinaujinęs. Pirmiausia tai pasakytina apie jo naują redakcinę kolegiją. Gerinant leidinio mokslinį turinį, šiemet buvo sudaryta tarptautinė redaktorių kolegija. Be lietuvių mokslininkų, pripažintų savos srities specialistų, į ją sutiko įeiti žinomi kaimyninių šalių knygotyrininkai, informacijos bei komunikacijos mokslų žinovai, kalbos ir kultūros istorikai. Taigi nuo šiol *Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos* dvimečio leidinio redakcinę kolegiją sudaro (abėcėlės tvarka): prof. habil. dr. Zenona Atkočiūnienė (Vilniaus universitetas), prof. habil. dr. Grasilda Blažienė (Lietuvių kalbos institutas), dr. Rima Cicėnienė (Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka), dr. Reda Griškaitė (Lietuvos istorijos institutas), prof. dr. Galina Kovalčuk (Ukrainos nacionalinė V. I. Vernadskio biblioteka), dr. Tomaszas Makowskis (Lenkijos nacionalinė biblioteka), dr. Giedrė Miknienė (Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka), doc. dr. Sigitas Narbutas (Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka) ir dr. Aleksandras Suša (Baltarusijos nacionalinė biblioteka). Leidinio atsakomoji redaktorė – dr. Daiva Narbutienė (Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka).

Dar vienas atsinaujinimo ženklas – suvienodinta tekstų išvaizda. Atsižvelgus į patirtį rengiant ankstesnius šio leidinio tomus ir į bibliometrinio vertinimo nuostatas, kurių paisoma vertinant tarptautinėje duomenų bazėje „Lituanistika“ registruojamas publikacijas, parengta nauja mokslinio teksto struktūros, citavimo, išnašų pateikimo ir literatūros bei šaltinių sąrašo sudarymo tvarka.

Dveji metai, kuriems skiriama daugėliau šio leidinio publikacijų, žymi lemtingą laikotarpį Bibliotekos istorijoje. 2009 metais iš Švietimo ir mokslo ministerijos išėjo raštas, kuriuo kreiptasi į Saulėlydžio komisiją, prašant įvertinti ir šios, ir kai kurių kitų valstybinės reikšmės bibliotekų optimizavimo galimybes. Žiniasklaidoje kilus diskusijoms, o Bibliotekos skaitytojams Lietuvoje ir užsienyje garsiai pareiškus protestą, tos idėjos kuriam laikui buvo atsisakyta. Dauguma žiniasklaidos publikacijų buvo surinktos ir veikia paskelbtos leidinyje *Valstybinės reikšmės bibliotekos Lietuvoje* (2010). Šiame tome publikuojame tai, kas į minėtą leidinį nepateko (pokalbis „Žinių radijo“ studijoje), arba buvo specialiai parašyta (buvusio direktoriaus dr. Juozo Marcinkevičiaus atsiminimai apie tuos lemtingus metus) įvertinant įvykius ir asmenis.

Kaip ir ankstesniuose *Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos* tomuose, šiame daugiau dėmesio skiriama LMAVB saugomų svarbiausių, reikšmingiausių raštijos paveldo objektų tyrimams (Rimos Cicėnienės, Editos Keršulytės, Aidos Grybienės, Justinos Kučinskaitės ir kitų autorių mokslo straipsniai). Algirdas Brukštus ir Birutė Railienė pristato ir aptaria vertingą Lietuvos mokslo istorijos paminklą – Vilniaus universiteto profesoriaus Andriaus Sniadeckio paskaitą, kurioje apžvelgta ir įvertinta chemijos mokslo raida nuo seniausių laikų iki XIX amžiaus pradžios. Paskaitos rankraštis saugomas LMAVB; jį į lietuvių kalbą išvertė ir spaudai parengė Irena Katilienė.

Tome publikuojama trumpa Bibliotekos veiklos 2009–2010 metų apžvalga, parengta Leokadijos Kai-rielenės. Čia esama ir kitų straipsnių bei publikacijų apie iškilias Lietuvos asmenybes, taip pat tuos Bibliote-kos darbuotojus, be kurių darbo ši atminties institucija nebūtų tapusi tuo, kuo ji yra šiandien.

Dėkojame šio leidinio recenzentams doc. dr. Almai Braziūnienei ir doc. dr. Edmundui Rimšai, įdėmiai susipažinusiems su turiniu ir davusiems vertingų patarimų, taip pat kitiems gausiems talkininkams, kurių pastangomis šis leidinys tapo dar svaresnis ir išvaizdesnis.

Redaktorių kolegija